

BUSINESS CONSULTING INSTITUTE

**STUDIU
PRIVIND FUNCȚIONAREA
SERVICIILOR PUBLICE
în mun. CHIȘINĂU**

Document elaborat în cadrul
Planului Urbanistic General al or. Chișinău
Autori: Parascovia MUNTEANU
Veaceslav BULAT

Chișinău 2007

Cuprins:

1. EDUCAȚIA	3
1.1. SISTEMUL EDUCAȚIONAL.....	3
1.2. ANALIZA SWOT	8
2. SĂNĂTATEA	9
2.1 OCROTIREA SĂNĂTĂȚII.....	9
2.2 ASISTENȚA SOCIALĂ.....	10
2.3 ANALIZA SWOT	12
3. DOMENIUL CULTURAL ȘI CULTE	12
6.1 CULTURĂ ȘI CULTE	12
6.2 SPORTUL.....	14
6.3 ANALIZA SWOT	15
4. POMPIERI - POLIȚIE	15
4.1 SIGURANȚA ANTI-INCENDIARĂ	15
4.2 STAREA INFRAȚIONALĂ.....	16
4.3 SITUAȚII EXCEPȚIONALE.....	19
4.4 ANALIZA SWOT	23
5. PRIMĂRIA	23
5.1 CADRUL INSTITUȚIONAL.....	23
5.2 AUTORITĂȚI DELIBERATIVE.....	25
5.3 AUTORITĂȚI EXECUTIVE.....	26
5.4 INSTITUȚIA REPREZENTANTULUI GUVERNULUI ÎN MUNICIPIU.....	29
5.5 MANAGEMENT URBAN.....	29
5.6 ANALIZA SWOT	30
6. SECTORUL ASOCIATIV	31
6.1 ASPECTE GENERALE	31
6.2 DOMENII ȘI BENEFICIARI.....	32
6.3 ANALIZA SWOT	33

1. EDUCAȚIA

1.1. Sistemul educațional

Sistemul educațional în or. Chișinău este reprezentat de sistemul de învățământ și organizarea vieții culturale. Sistemul educativ din or. Chișinău în prezent are ca obiectiv, nu doar să implanteze valori morale și culturale, dar și să schimbe atitudini, comportamente, mentalități. Mai mult decât atât, copiii și tinerii de astăzi sunt proiectați să devină persoane independente, care să poată să se orienteze în dependență de schimbările, care au loc în comunitate. Sistemul educativ din Moldova implementează strategii educative, dezvoltând astfel niște mecanisme, care ajută la crearea unor obiective, norme de comportament în societate, valori naționale. În corelare cu aceste caracteristici sociale, tinerii își formează propriile concepții despre societatea ce îi înconjoară, capătă abilități de acomodare cu mediul.

Pretutindeni în lume, sistemul educațional este confruntat, pe de o parte, cu impactul noilor tehnologii de cunoaștere și comunicare, cu ritmul rapid al schimbărilor, iar pe de alta parte, cu efectul globalizării societății, al creșterii interdependențelor dintre națiuni și culturi. Responsabilitatea pentru globalizarea educației pleacă de la conștientizarea faptului că, problemele cu care ne confruntăm se află în interacțiune, astfel că, schimbările propuse în plan educațional, sunt parte a strategiei de dezvoltare. Succesul schimbării depinde esențial de calitatea resurselor umane implicate, iar aceasta este cultivată prin învățământ care se derulează în următoarele trepte:

1. **Învățământul preșcolar** se organizează în instituții preșcolare de diferite tipuri sau în complexele „grădiniță – școală” pentru copiii în vârstă de la 3 până la 6(7) ani. Același nivel este atribuit educației în clasele pregătitoare din școli. În prezent în municipiu trăiesc 23,1 mii copii cu vârstă cuprinsă între 3 și 6 ani. În ultimul timp se observă o reducere a numărului acestora, înregistrându-se o scădere cu 7 la sută față de 2005. În acest an de studiu, în învățământul preșcolar își desfășoară activitatea 146 instituții de învățământ preșcolar cu un număr de 32174 locuri, care depășește frecvența medie a copiilor cu 23 la sută.

Tabelul 1-1 Învățământul preșcolar

Indicatori	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Instituții preșcolare	157	154	149	148	148	148
Suprafața totală a încăperilor instituțiilor preșcolare, mii m ²	332,4	318,6	30,6	309,6	315,7	314,5
Număr copii în instituții preșcolare, mii	25,3	24,5	25,0	25,2	25,6	26,2
Copii la 100 de locuri	73	73	78	79	79	81
Personal (efectiv) conform statelor	6140	6017	6016	6061	6159	6268
Personal pedagogic	2708	2641	2666	2680	2744	2790
Copii la un cadru didactic	9	9	9	9	9	9

Sursa: Chișinău în cifre. Anuar statistic, 2006

Forma de proprietate a tuturor instituțiilor preșcolare din or. Chișinău este – proprietate publică.

Deși numărul copiilor din oraș este în scădere, instituțiile preșcolare dunt foarte solicitate, având un număr mare de copii. Acesta se întâmplă, deoarece grădinițele din or. Chișinău sunt frecventate nu numai de copii înregistrați în această localitate, ci și de alți copii din satele apropiate Chișinăului, părinții cărora fac naveta în fiecare zi. De asemenea, mulți tineri locuiesc în orașul Chișinău la chirie, fiind înregistrați la locul lor de baștină, iar copiii acestora frecventează și ei instituțiile preșcolare.

Acești factori generează probleme în această sferă, deoarece, pe de o parte, în orașul Chișinău sunt înregistrați un număr de copii de vârstă preșcolară, care se încadrează în numărul de locuri în grădinițe, iar pe de altă parte numărul de locuri solicitate este mai mare decât copiii înregistrați. Acest fapt, generează probleme de ordin financiar, atunci când se crează bugetul instituțiilor respective și probleme de ordin social, atunci când apare disconfortul locuitorilor Chișinăului care nu au un loc pentru plasarea copilului în grădinița din cartier.

2. **Învățământul de bază (obligatoriu)** începe, de regulă, la vârsta de 7 ani și durează pînă la vârsta de 15 ani. La rîndul său, el se împarte în:
 - **învățământul primar (nivelul I)**, care cuprinde clasele 1-4 și se organizează în școli primare, care pot funcționa atît independent, cît și în componența unor instituții de învățămînt secundar general;
 - **învățământul gimnazial (nivelul II)**, care cuprinde clasele 5-9;
3. **Învățământul general (nivelul III)** cuprinde clasele 10-11(12) din licee, școli medii de cultură generală și programele de învățămînt și pregătire profesională din instituțiile de învățămînt secundar profesional, de regulă la acest nivel învață tinerii și tinerele în vîrstă de la 16 pînă la 18 ani;
4. **Învățământul superior (nivelul IV)** se realizează în instituțiile de învățămînt superior de scurtă durată (colegii) și în instituțiile de învățămînt superior universitar (universități, academii etc.). Vîrsta studenților care își fac studiile la acest nivel este de la 19 pînă la 22 ani;

Tabelul 1-2 Învățământul preuniversitar și universitar

Indicatori	2000/ 2001	2001/ 2002	2002/ 2003	2003/ 2004	2004/ 2005	2005/ 2006
Școli primare	27	31	32	32	31	26
Elevi, total, mii	7220	7907	7994	6907	6540	5656
Gimnazii	23	23	24	25	25	23
Elevi, total, mii	9838	9246	9795	9635	8796	7324
Școli pentru copii cu deficiențe	8	7	7	6	6	6
Elevi, total, mii	1060	892	897	759	756	685
Școli de cultură generală	63	63	58	47	42	40
Elevi, total, mii	57,1	55,3	46,7	33,1	26,5	23,0
Licee	55	62	70	84	84	83
Elevi, total, mii	47,7	48,0	54,1	56,6	64,8	65,1
Școli serale	4	4	4	4	4	4
Elevi, total, mii	1493	1520	1439	1492	1556	1552
Clase pe lîngă colegii, universități	-	-	-	-	-	-
Elevi, total, mii	4718	5403	5718	4239	1947	-

Personal didactic, total	7589	8159	8039	8126	8114	7879
Elevi la un cadru didactic	16,8	15,5	15,5	14,5	13,5	12,9
Școli profesionale	22	24	26	26	24	21
Elevi, total, mii	6912	7423	7863	7881	7690	8151
Personal didactic	643	429	687	636	694	725
Elevi la un cadru didactic	10,7	17,3	11,4	12,4	11,1	11,2
Învățământ superior de scurtă durată (colegii), instituții	33	39	35	31	28	25
Studenți, mii	12,0	10,3	9,2	11,2	14,6	16,7
Personal didactic	1164	1350	1084	1083	1200	1286
Studenți la un cadru didactic	10,3	7,6	8,5	10,3	12,2	13,0
Învățământ superior, instituții	41	41	39	34	28	28
Studenți, mii	70,0	76,4	83,1	90,2	99,1	109,3
- învățământ la zi	49,2	53,4	57,1	61,6	67,1	71,6
- învățământ fără frecvență	20,8	23,0	26,0	28,6	31,0	37,6
Personal didactic	4651	4761	4935	4974	5161	5516
Studenți la un cadru didactic	15,1	16,0	16,8	18,1	19,2	19,8

Sursa: Chișinău în cifre. Anuar statistic, 2006

5. **Învățământul postuniversitar (nivelul V)** se realizează la doctorantură și postdoctorantură. La baza acestui nivel al învățământului este activitatea de cercetare științifică. Cea mai mare parte a persoanelor încadrate în studiile de acest nivel au vârsta de la 23 ani în sus. Instituțiile de cercetare științifică din orașul Chișinău cuprind un număr considerabil de personalități care contribuie la prosperarea orașului și a țării în întregime. Temele analizate și discutate în cadrul diferitor activități științifice reflectă problemele actuale ale umanității și ale comunității. De aceea, direcția firească și prioritară pentru dezvoltarea durabilă a orașului trebuie să devină folosirea pe larg în economia orașului și a țării a tehnologiilor care solicită eforturi științifice intensive, susținerea și stimularea dezvoltării direcțiilor prioritare ale științei fundamentale și aplicate. Pentru realizarea acestei strategii este necesară:
- implicarea sistematică a instituțiilor științifice și de cercetare în activitățile de expertiză a proiectelor tehnico-științifice și inovaționale de soluționare a problemelor de ordin economic, social, tehnic ale orașului;
 - elaborarea politicilor de susținere a savanților și cercetătorilor științifici care activează în instituțiile de cercetare; concentrarea eforturilor asupra cercetărilor și inovațiilor care ar putea deveni fundament pentru dezvoltarea orașului;
 - elaborarea și implementarea unui program de susținere a tinerilor cercetători pentru asigurarea continuității investigațiilor științifice din diferite domenii;
 - elaborarea și implementarea programului tehnico-științific de dezvoltare a tehnopolisului "Chișinău".

Cadrul instituțional. În orașul Chișinău există un număr suficient de instituții de învățământ de toate nivelurile. În ultimii ani, situația în sistemul de învățământ de toate nivelurile s-a prezentat în felul următor:

Tabelul 1-3 Număr de instituții și elevi / studenți

Indicatori	2000/ 2001	2001/ 2002	2002/ 2003	2003/ 2004	2004/ 2005	2005/ 2006
Școli de zi, gimnazii, licee	176	186	191	194	188	178
Elevi, total, mii	127,7	126,8	124,7	118,2	109,4	101,8
Învățământ secundar profesional, instituții	22	24	26	26	24	21
Elevi, total, mii	6,9	7,4	7,9	7,8	7,7	8,1
Învățământ mediu de specialitate (colegii), instituții	33	39	35	31	28	25
Studenți, mii	12,0	10,3	9,2	11,2	14,6	16,7
Învățământ superior, instituții	41	41	39	34	28	28
Studenți, mii	70,0	76,4	83,1	90,2	99,1	109,3
- învățământ la zi	49,2	53,4	57,1	61,6	67,1	71,6
- învățământ fără frecvență	20,8	23,0	26,0	28,6	31,0	37,6

Sursa: Chișinău în cifre. Anuar statistic, 2006 (datele reflectă situația din municipiu)

În instituțiile de învățământ din Chișinău își desfășoară activitatea, nu numai copii din oraș, ci și un număr de elevi care au sosit din alte localități. Similar situației din instituțiile preșcolare, capacitatea gimnaziilor și liceelor acoperă necesitățile locuitorilor. Însă, în unele licee cu o imagine bună creată, solicitarea de locuri este mai mare decât posibilitățile. Acesta generează alte probleme cum ar fi: numărul mare de elevi în clase și organizarea procesului de studiu în două schimburi.

Baza tehnico-materială a instituțiilor de învățământ general. Calitatea procesului instructiv-educativ depinde în mare măsură de condițiile de studii și activitate a elevilor. În instituțiile de învățământ general, unui elev i se revine o suprafață de 3,6 m². Există, însă, instituții care nu dispun de săli pentru cultura fizică, cabinete didactice la fizică, chimie, biologie, limbi moderne, etc. Aceste cabinete, însă sunt o necesitate foarte importantă în procesul de instruire, deoarece elevii, pe lângă cunoștințe teoretice trebuie să însușească și unele abilități practice care sunt predate în cadrul orelor de laborator. Este insuficient numărul de calculatoare în instituțiile de învățământ din orașul Chișinău. Astfel, 178 de instituții sunt dotate cu un număr de 2191 calculatoare pentru 101,8 mii elevi. Un singur calculator revine la 46 de elevi. Acest fapt ne vorbește despre dotarea instituțiilor de învățământ cu tehnică de calcul și însușirea de către elevi a noilor tehnologii informaționale în cadrul orelor de clasă.

Manualele și literatura de specialitate sunt izvorul cunoștințelor elevilor. Acestea sunt asigurate de către bibliotecile din incinta instituțiilor de învățământ. În or. Chișinău, însă, mai sunt instituții care nu dispun de biblioteci, elevii acestor instituții fiind nevoiți să procure majoritatea manualelor de studii, iar pentru literatură artistică și de specialitate să meargă la alte biblioteci. Fondurile bibliotecilor nu acoperă necesitățile elevilor, iar unele lucrări pot fi găsite numai în grafie chirilică.

O condiție umană necesară pentru orice elev este hrana. În instituțiile școlare municipale doar ¼ din numărul total de elevi pot beneficia de hrană caldă. Aceasta este asigurată de bugetul

municipal și unele organizații de caritate. În 18 școli din oraș, însă, copii nu au posibilitatea de a servi un dejun sau prânz cald, deoarece instituțiile nu dispun de cantine (bufete) cu hrană caldă.

Tabel 1-4. Baza tehnico-materială a instituțiilor de învățământ

Indicatori	2000	2001	2002	2003	2004	2005
<i>Instituții</i>	<i>176</i>	<i>186</i>	<i>191</i>	<i>194</i>	<i>188</i>	<i>178</i>
<i>Școli ce dispun de:</i>						
- săli pentru cultura fizică	165	162	164	167	157	153
- cabinet didactic la fizică	117	112	115	116	129	124
- cabinet didactic la chimie	120	113	114	118	130	130
- cabinet didactic la biologie	108	109	107	106	113	109
- cabinet didactic la matematică	106	104	109	109	109	109
- cabinet didactic la limba română	118	111	116	113	113	113
- cabinet didactic la limbi moderne	120	118	120	120	145	140
- cabinet didactic la bazele informaticii și tehnicii de calcul	114	109	107	113	138	139
Dotarea cu calculatoare, unități	1649	1412	1496	1635	2550	2191
Biblioteci	162	156	161	162	171	163
- fondul de carte, mii exemplare	4803	4800	5040	4908	-	-
Cantine (bufete) cu hrană caldă	154	151	157	150	162	160

Sursa: Chișinău în cifre. Anuar statistic, 2006

Organizarea procesului de studii în școlile de zi, gimnazii, licee. În orașul Chișinău procesul de studii, în unele instituții se desfășoară în două schimburi. Această situație este generată, pe de o parte, de lipsa spațiilor de clasă în unele instituții, iar pe de altă parte de comasarea a două instituții în una deoarece s-a micșorat numărul de elevi și întreținerea a două edificii pentru un număr mic de elevi este mai dificilă decât întreținerea unui edificiu cu organizarea procesului de studii în două schimburi. În acest context, însă trebuie să menționăm că calitatea procesului educativ poate fi afectată de schimbarea regimului elevilor. De exemplu, un elev care a studiat timp de 4 ani în schimbul I, avea un anumit regim, apoi trecând în schimbul doi, respectiv se modifică și regimul. Aceste modificări sunt suportate de fiecare elev în parte, unii se acomodează mai ușor, pe când alții suferă o perioadă mai îndelungată. Cu atât mai mult, specialiștii recomandă desfășurarea procesului de instruire în prima jumătate a zilei, când organismul este odihnit și elevul poate asimila mai bine informația.

Din 2001 și până în prezent s-a înregistrat o scădere cu 50 la sută a numărului instituțiilor care activează în 2 schimburi. Dacă în anul de studii 2000/2001 în schimbul II învățau 15254 elevi, atunci în anul de studii 2005/2006 în schimbul II învață numai 4691 elevi, ceea ce reprezintă 4,7% din numărul total de elevi din oraș. Un tablou general al organizării procesului de studii pe schimburi este reprezentat în tabelul de mai jos:

Tabel 1-5 Organizarea procesului de studiu în instituțiile de învățământ

Indicatori	2000/ 2001	2001/ 2002	2002/ 2003	2003/ 2004	2004/ 2005	2005/ 2006
Or. Chișinău						
<i>Școli ce activează:</i>						
- într-un schimb	98	11	123	132	135	130
- în două schimburi	58	54	48	41	32	28

<i>Elevi care învață:</i>						
- într-un schimb	102812	104272	104690	99607	94778	89243
- în două schimburi	15254	12358	10404	9575	6221	4691

Sursa: Chișinău în cifre. Anuar statistic, 2006

Din anul 2000 până în anul de studii 2004/2005 a crescut numărul școlilor care activează într-un singur schimb. Deși numărul școlilor a crescut, numărul elevilor care învață în aceste școli s-a micșorat. În acest an de studii, se înregistrează o scădere a numărului de instituții în general, aceasta fiind generată de scăderea simțitoare a numărului de elevi.

Finanțarea învățământului este principalul compartiment de cheltuieli din bugetul municipal. Principiile de finanțare a învățământului sunt determinate de către Ministerul Educației și Tineretului. Normativele de finanțare sunt centralizate și unice pentru întreaga țară. Nivelul de finanțare a instituțiilor de învățământ depinde de cheltuielile de întreținere a edificiilor și de normativele didactice. Unele instituții din oraș sunt supraaglomerate pe când altele au un număr mic de elevi. Instituțiile supraaglomerate sunt instituții cu prestigiu care cuprinde nu numai elevi din oraș, ci și din alte cartiere ale orașului și chiar din mediul rural. Mobilitatea elevilor aduce cu sine alte probleme ce țin de aglomerația în transportul public, cheltuieli de transport și altele. Specificul orașului Chișinău nu este luat în considerație și motivația cadrelor didactice este insuficientă.

Școlile private nu au nici o susținere financiară din partea statului, deși îndeplinesc aceeași funcție socială, ca și școlile de stat. În rezultat părinții copiilor din școlile private plătesc de două ori: plătind impozitele și achitând taxele școlare.

O importanță tot mai mare în școlile orașenești o are participarea la finanțarea învățământului a comitetelor și asociațiilor părintești. Într-un mod semioficial se acumulează mijloace financiare importante, care sunt utilizate pentru suplimentarea salariilor cadrelor didactice, achitarea unor cheltuieli curente, procurarea de utilaj și tehnică de calcul, reparații etc.

Cheltuielile pentru învățământ pe sectoarele orașului diferă în dependență de volumul serviciilor acordate. Tot din acest motiv, pe parcursul ultimilor cinci ani finanțarea pe sectoare a avut o dinamică diferită de la un sector la altul.

1.2. Analiza SWOT

Puncte tari	Puncte slabe
• Rețea dezvoltată de instituții de învățământ de toate nivelurile • Cadre didactice cu experiență profesională • Diversitatea profilurilor instituțiilor de învățământ • Existența programelor de reglementare și stimulare a procesului educațional	• Baza tehnico-materială a instituțiilor învechită • Metode de management educațional care nu sunt adaptate condițiilor actuale • Neconcordanța profilurilor instituțiilor cu piața muncii • Deficit de cadre didactice • Repartizare neadecvată din punct de vedere teritorial a instituțiilor • Lipsa unui sistem uniform de evaluare a calității procesului educațional
Șanse / Oportunități	Pericole
• Promovarea imaginii instituțiilor de toate nivelurile din toate sectoarele	• Instabilitatea politică • "Comercializarea" excesivă a

municipiului Colaborarea cu autoritățile publice centrale în vederea introducerii programelor de finanțare naționale și internaționale	învățământului Neacoperire financiară pentru îmbunătățirea bazei tehnico-materiale a instituțiilor de învățământ Fluctuația cadrelor

2. SĂNĂTATEA

2.1 Ocrotirea sănătății

Sistemul ocrotirii sănătății în orașul Chișinău dispune de un cadru instituțional și un potențial considerabil față de restul teritoriul Republicii Moldova.

Tabelul 2-1 Indicatori socio-medicali

Indicatori	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Spitale	22	21	23	24	24	25
- inclusiv republicane pe teritoriul municipiului	11	13	13	14	14	16
Paturi în spitale	10094	10038	9627	9537	9547	9662
Instituții medicale, care acordă populației servicii medicale	39	63	72	49	60	61
Medici de toate specialitățile	5723	5668	5665	5587	5503	5595
- dintre care femei	3380	3447	3494	3412	3399	3496
Personal medical mediu	8668	8686	8329	7947	7615	7766

Sursa: Chișinău în cifre. Anuar statistic, 2006

Din anul 2004, instituțiile medico-sanitare publice activează în condițiile asigurărilor obligatorii în medicină. În această perioadă s-a acumulat o experiență în organizarea și prestarea serviciilor medicale populației asigurate în or. Chișinău. Această realitate este confirmată prin analiza serviciilor medicale acordate populației în perioada anului 2005, unde volumul serviciilor medicale acordate de către sectorul primar depășește cifra de 4,5mln. vizite, rolul principal revenindu-i medicului de familie. Volumul asistenței medicale de urgență a manifestat o tendință de creștere a numărului solicitărilor. A sporit și gradul de accesibilitate la serviciile de asistență medicală de specialitate de tip staționar, însă numărul de paturi în spitale încă nu face față tuturor cerințelor. Astfel, în instituțiile medico-sanitare publice de tip spitalicesc pe parcursul anului 2005 au fost internați și tratați 81,2 mii bolnavi cu diverse maladii somatice și chirurgicale.

Datorită finanțării garantate și ritmice, în volumul prevăzut prin contractele populației orașului încheiate cu Compania Națională de Asigurări în Medicină, instituțiile acordă asistență medicală primară în volumul prevăzut de programul unic al asigurărilor obligatorii de asistență medicală. Totuși rămâne încă de perfecționat și dezvoltat acest sistem, deoarece resursele bugetului municipal sunt insuficiente pentru întreținerea și activarea eficientă a instituțiilor medicale. Prezintă neajunsuri starea tehnico-materială a instituțiilor medicale și dotarea lor cu echipament și tehnologii moderne. Potențialul tehnic al instituțiilor medicale este învechit și uzat, iar menținerea lui la nivelul cerințelor actuale devine problematică, deoarece sumele alocate nu acoperă necesitățile instituțiilor medicale subordonate.

Nivelul retribuiri muncii în domeniul sănătății rămâne a fi unul din cele mai scăzute. Scade numărul de personal încadrat în sistemul sănătății, în special cel mediu și necalificat.

2.2 Asistența socială

Protecția socială a locuitorilor din orașul Chișinău. Protecția socială reprezintă un sistem de mijloace eficiente, orientate spre stabilirea solidarității între persoanele care obțin venituri din muncă și cele care nu au venituri din cauza vârstei înaintate, stării de sănătate sau imposibilității de a-și găsi un loc de muncă. Protecția socială include 2 componente ce se completează reciproc:

- **Asigurările sociale** - un sistem de îndemnizații bănești, care permit compensarea principalelor tipuri de pierdere a capacității de muncă și a venitului din motive obiective (asigurări de pensii, asigurări de boală, asigurări de naștere, asigurări de șomaj).
- **Asistența socială** – un sistem de beneficii în bani sau în servicii (de recuperare, consiliere, resocializare, integrare socială, etc.). Obiectivul asistenței sociale este de a-i susține pe cei aflați în dificultate să obțină condițiile unei vieți decente, ajutându-i să-și dezvolte propriile capacități și competențe.

În or. Chișinău asistența socială este asigurată de Fondul municipal de susținere a populației. Asistența socială se acordă sub forma unei game largi de servicii: deservirea la domiciliu a pensionarilor și persoanelor cu dizabilități, acordarea ajutorului material în bani, produse alimentare, compensații nominative pentru transport și asigurarea prânzurilor calde, deoarece în municipiu funcționează 5 cantine finanțate de la bugetul municipal și 10 cantine finanțate din surse bănești obținute prin sponsorizare de la diferiți agenți economici și misiuni creștine.

În municipiu în prezent, sunt la evidență circa 108 mii de beneficiari de pensii, îndemnizații și alocații sociale de stat dintre care 31 mii sunt persoane cu dizabilități.

Tabelul 2-2 Beneficiarii de îndemnizații sociale

Beneficiari de pensii	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Beneficiari – total	11162	108466	104139	102532	103643	105279
din care:						
- după limita de vârstă	74927	72730	70439	70921	70775	72126
- de invaliditate	24451	2424	23421	23285	23520	23974
- în urma afecțiunilor generale	23711	23532	22746	22634	22870	23337
- pentru pierderea întreținătorului	6480	6332	5788	5561	5492	5176
- pentru vechime în muncă	975	992	930	935	872	801
- de invaliditate din rândul militarilor	822	725	498	337	251	151
- alte categorii de pensii și îndemnizații	3507	3442	3063	1493	2733	3051

Sursa: Chișinău în cifre. Anuar statistic, 2006 (datele reflectă situația din municipiu)

Pensia medie lunară de care beneficiază aceste categorii de persoane constituie 467,59 lei, ceea ce nu reprezintă nici 50 la sută din coșul minim de consum, deși valoarea acestei pensii a crescut față de anul 2001 de la 169,48 lei până la 467,59 lei. Deoarece pensia nu acoperă nici cheltuielile pentru strictul necesar, 23,6% din beneficiarii de pensii sunt angajați în câmpul muncii: dintre aceștia, 73,2% și respectiv 22,2% constituie pensionarii după limita de vârstă și pensionarii de invaliditate.

În or. Chișinău funcționează Centrul de găzduire și orientare pentru persoane fără domiciliu stabil cu o capacitate de 70 persoane. De asemenea, pentru persoanele cu dizabilități intelectuale activează centrul de zi „START” cu o capacitate de 40 persoane. Permanent sunt acordate ajutoare materiale următoarelor categorii de locuitori a orașului cu situația materială deosebit de grea: pensionari cu dizabilități, pensionari singuratici, persoane de vârstă a treia, copii orfani până la 18 ani, familii c vulnerabile. În anul 2005, s-a acordat ajutor material în bani la 26488 persoane în sumă de 7,4 mln lei.

Una din cele mai importante probleme care a luat amploare pe parcursul ultimilor ani este creșterea numărului copiilor rămași fără supraveghere părintească – orfani sociali. Plecarea părinților la muncă peste hotarele republicii a creat condiții de instituire a tutelei, pe când acești copii au de fapt părinți. Evidența copiilor orfani sociali este dificilă, deoarece situația este în schimbare permanentă, iar serviciile sociale pentru această categorie de copii sunt mai puțin dezvoltate în or. Chișinău. Există o rețea de servicii inițiate și promovate de societatea civilă, însă capacitatea acestor servicii este mult prea mică față de numărul de beneficiari.

În scopul eficientizării lucrului cu copiii în situații de risc a fost creată o bază de date centralizată care permite evidența acestora și acordarea serviciilor primare a circa 4000 de copii. Astfel, în municipiu la evidență se află 1166 de copii cu dizabilități, 6260 familii defavorizate care au în îngrijire 12127 copii.

Din cauza resurselor financiare limitate, nivelul pensiilor și indemnizațiilor este relativ mic. Totodată, nu există o bază de date unică a beneficiarilor de prestații sociale și lipsește un sistem metodologic de stabilire a volumelor diferitelor indemnizații, ceea ce duce la direcționarea incorectă a resurselor alocate pentru această destinație. De asemenea, sistemul serviciilor de asistență socială, în orașul Chișinău este la început de cale, iar serviciile integrate de care au nevoie beneficiarii nu sunt prestate din lipsa condițiilor de activitate și insuficiența de cadre în domeniu.

În vederea finanțării prestațiilor și serviciilor de asistență socială este prevăzută acumularea resurselor de la bugetul de stat, bugetele locale, fondurile de susținere socială a populației, din donații, sponsorizări sau contribuții din partea unor persoane fizice sau juridice din țară sau străinătate, precum și din contribuția persoanelor beneficiare și familiilor acestora. Au fost restructurate în general, responsabilitățile asistenței sociale fiind divizate pe trei nivele: central; teritorial; local.

Direcțiile asistență socială a municipiului Chișinău conlucrează cu diverse organisme atât de rang național, cât și internațional în vederea perfecționării organizării activității de asistență socială. O serie de servicii sociale sunt implementate și dezvoltate de Filiala din Moldova a Trustului European al Copiilor (TEC) în colaborare cu autoritățile publice locale din Chișinău, Cahul și Tiraspol. TEC mai urmează să deschidă în colaborare cu FISM și un Centru comunitar multifuncțional. În domeniu mai activează Fundația de Caritate Socială pentru Susținerea Copiilor cu dizabilități și a Bătrânilor, Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului din Moldova (CIDDC). Activitatea CIDDC este susținută financiar și logistic de UNICEF Moldova și Organizația Radda Bamen (Salvați Copiii) din Suedia. În desfășurarea activităților sale CIDDC colaborează cu: Fundația Soros Moldova; UNDP. În domeniul protecției sociale a copilului și familiei în municipiul Chișinău activează Alianța ONG-ilor .

Actualmente Guvernul lucrează, împreună cu donații (UNICEF, European Trust și SIDA), asupra programelor de dezinstituționalizare a copiilor orfani. Acest efort este susținut și de

Banca Mondială, prin intermediul proiectelor realizate de Fondul de Investiții Sociale și proiectul TACIS.

2.3 Analiza SWOT

Puncte tari	Puncte slabe
Există o infrastructură dezvoltată în domeniul asistenței medicale Există cabinete private și structuri medicale cu dotări la standarde europene Rezultate calitative în implementarea sistemului de asigurări obligatorii în medicină Administrația publică locală asigură fonduri și susține ONG-urile care oferă servicii de asistență socială;	Starea nesatisfăcătoare a instituțiilor medicale; Lipsa dotărilor necesare desfășurării activităților de expertiză medicală; Insuficiente centre de recuperare a sănătății; Deficit de personal medical Modalitatea ineficientă de deservire a pacienților conform noii metodologii a CNAS Lipsa unui sistem de servicii integrate de asistență socială
Șanse / Oportunități	Pericole
Cooperarea cu organisme internaționale în domeniul medical și social Dezvoltarea formelor alternative de asistență socială a populației prin implicarea societății civile	Deficit de resurse financiare pentru întreținerea infrastructurii medicale Incapacitatea sistemului de compensații nominative de a proteja populația social vulnerabilă în condițiile creșterii prețurilor Creșterea numărului de pensionari față de populația aptă de muncă

3. DOMENIUL CULTURAL ȘI CULTE

3.1 Cultură și culte

În sensul larg al cuvântului *cultura* este un ansamblu de fenomene intelectuale, artistice, religioase și sociale proprii unei civilizații, unei națiuni, unei societăți. La nivel global, îndeosebi în condițiile mondializării, cultura unei țări are drept scop consolidarea identității naționale a acestei țări și este totodată un instrument al “diplomației populare”, care poate contribui la afirmarea unei imagini pozitive a țării pe arena internațională. Aceasta, la rândul său, poate avea și efecte economice importante, sporind gradul de competitivitate al țării în atragerea investițiilor. La nivel național, într-o societate democratică cultura are drept sarcină principală asigurarea condițiilor necesare pentru dezvoltarea și valorificarea potențialului intelectual al fiecărui individ - membru al acestei societăți.

Există o analogie în noile modalități de soluționare a problemelor economice și a celor culturale. La fel cum necesitățile consumatorului de bunuri materiale determină noi forme de organizare a economiei, tot așa necesitățile culturale ale individului determină noi principii de organizare a sferei culturii. În acest context, principiile economiei de piață au un efect benefic și asupra

culturii. La realizarea unor proiecte culturale prioritatea o au acele proiecte, care demonstrează o perspectivă mai clară de durabilitate, pornindu-se anume de la necesitățile individului în calitate de consumator de servicii culturale.

Într-un cadru național, zona geografică a capitalei joacă, de regulă, un rol deosebit. Capitala este de cele mai multe ori și o metropolă culturală a țării, viața culturală de aici fiind un catalizator al procesului de dezvoltare culturală în restul țării.

În municipiul Chișinău sfera culturii este dirijată de către Ministerul Culturii și Turismului. Sarcinile principale ale Ministerului sunt administrarea rețelei de instituții culturale, coordonarea diferitor manifestații culturale, inițierea și realizarea diferitor activități și proiecte culturale.

Rețeaua de instituții culturale cuprinde teatre profesionale, muzee, săli de concerte, biblioteci publice, cămine culturale, cinematografe. În orașul Chișinău se află cea mai mare parte ale obiectelor patrimoniului cultural național.

În or. Chișinău există mai multe uniuni ale oamenilor de creație, printre care: Uniunea scriitorilor, Uniunea artiștilor plastici, Uniunea cineaștilor, Uniunea compozitorilor, Uniunea jurnaliștilor, Uniunea arhitecților, Uniunea fotografiilor etc.

Numărul instituțiilor culturale din oraș (cu excepția bibliotecilor) în perioada 2001-2005 n-a suferit modificări esențiale. Numărul bibliotecilor a scăzut de la 64 în anul 2000 până la 36 în 2003. În perioada 2004-2005 a avut loc creștere a numărului bibliotecilor cu 10, pe când numărul de cărți în biblioteci în ultimul an s-a micșorat. Numărul extrem de mic al cărților cu grafie latină în majoritatea bibliotecilor din localitățile rurale și în orașele din cadrul municipiului rămâne o problemă nesoluționată.

Biblioteca municipală „Bogdan Petricescu Hașdeu” reprezintă cea mai mare rețea locală de biblioteci din Republica Moldova, compusă din 36 filiale, inclusiv 10 pentru copii, 5 pentru minoritățile naționale, 2 specializate (drept, arte).

Lacest compartiment rămân, însă, nesoluționate o mulțime de probleme cu care se confruntă bibliotecile municipale: lipsa de calculatoare, copiatoare, nu este acces la Internet, fondurile de publicații nu satisfac cererile de lectură, fluctuația cadrelor, lipsa specialiștilor în domeniu, lipsa mobilierului necesar, etc.

Tabel 3-1 Rețeaua de instituții culturale

Instituții de cultură	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Biblioteci publice	64	45	47	36	46	46
- în acestea cărți și reviste, mii exemplare	4501,7	4016,8	3976,2	3824,8	3967,2	3880,5
Instituții culturale	38	38	38	37	29	26
- în acestea locuri, mii	9,5	9,5	10,4	12,1	8,5	7,1
Teatre	11	11	11	13	13	13
- în acestea vizitatori, mii	-	206,7	256,0	256,4	280,2	320,3
Instituții organizatoare de concerte	4	4	4	4	4	4
- în acestea vizitatori, mii	-	121,6	88,8	100,7	108,4	141,6
Muzee	11	11	11	12	12	12
- în acestea vizitatori, mii	-	137,9	161,0	211,2	432,5	429,2

Sursa: Chișinău în cifre. Anuar statistic, 2006

În or. Chișinău activează 17 organizații teatral-concertistice, din care 4 sunt municipale, 12 muzee, dintre care unul este municipal, 37 case de cultură, dintre care 17 sunt municipale.

Învățământul artistic în or. Chișinău include 10 instituții cu 3928 de elevi care studiază la specialitățile îndrăgite: pian, instrumente cu coarde, instrumente aerofone, instrumente populare, teoria muzicii, canto și dirijat coral, coregrafie, teatru și arte plastice.

Paralel cu procesul de învățământ, elevii din școlile municipale de învățământ artistic au prezentat în anul 2005 peste 100 de concerte, au organizat 14 expoziții, au participat la multiple manifestări cultural-artistice din sectoare și municipiu, au participat cu succes la concursurile naționale și internaționale.

În oraș se organizează în fiecare an peste 100 manifestări cultural-artistice consacrate sărbătorilor naționale, istorice și religioase: Crăciunul și Anul Nou, Eminesciana, Valentine Day's, Ziua Femeii, Sfintele Paști, Ziua Victorie și comemorării celor căzuți pentru independența Republicii Moldova, Ziua Independenței, Limba Noastră, Festivalul Etniilor, Hramul Chișinăului, Zilele tineretului și studenților.

Tineretul reprezintă o categorie socială aparte, care constituie în municipiu 235,6 mii. Conform sondajelor de opinii, indiferent de locul de trai, pentru tineret cele mai actuale probleme sunt legate de suma mică a veniturilor, majorarea prețurilor, criza de locuințe, creșterea șomajului, reducerea accesului la serviciile sociale (sănătate, protecție socială, învățământ), etc.

Reeșind din faptul că pe teritoriul or. Chișinău activează peste 400 de organizații de tineret, neguvernamentale și nonpolitice, la nivel de municipiu este bine organizată conlucrarea cu ONG –le de tineret, susținerea lor logistică și financiară.

Culte sunt reprezentate de instituțiile religioase care activează în municipiu. Nouăzeci de procente din populația orașului Chișinău, convențional, aparțin de una dintre cele două mitropolii ortodoxe: Mitropolia Moldovei și Mitropolia Basarabiei. Obiectele de cult cele mai importante din orașul Chișinău sunt reprezentate de 24 biserici care constituie patrimoniu arhitectural al capitalei.

Deși majoritatea populației orașului Chișinău o reprezintă ortodocșii, aici mai conviețuiesc reprezentanți ai 18 confesiuni: romano-catolici, bapțiști, penticostali, adventiștii celei de 7-a zi, musulmanii, Martorii lui Iehova, bahaiștii, evreii, molocanii, luteranii, etc.

Relațiile amiabile dintre confesiunile religioase contribuie la libertatea confesională. Cu toate acestea, disputa dintre Mitropolia Moldovei și Mitropolia Basarabiei continuă. Nu există o religie de stat. În același timp, Mitropolia Moldovei se bucură de tratament favorabil din partea guvernului.

3.2 Sportul

Sportul. Viața sportivă în or. Chișinău se caracterizează printr-o intensitate relativ înaltă. În oraș activează mai multe structuri sportive în comparație cu alte orașe. Sportul este dirijat de către Direcția educație fizică și sport a Ministerului Educației și Tineretului. Ministerul are în subordine 14 școli sportive, unde activează peste 6000 sportivi la 17 genuri de sport, dirijate de către 300 antrenori-profesori. Sistematic în grupe, secții și școli sportive se ocupă peste 127, 8 mii persoane, din care 22% sunt copii. Numărul locuitorilor din or. Chișinău care practică sportul a crescut cu 2,3 ori în comparație cu 2001.

În ultimii ani este în creștere numărul construcțiilor sportive, au fost amenajate 2 stadioane, iar în ultimii trei ani nu a fost deschisă nici o sală de sporturi sau bazine, numărul bazinelor acoperite a scăzut de la 10 la 3.

3.3 Analiza SWOT

Puncte tari	Puncte slabe
• Existența instituțiilor și a patrimoniului cultural • Activități culturale desfășurate cu susținerea agenților economici;	• Lipsa inovațiilor în carul programelor culturale • Stimulare nesatisfăcătoare a personalului cultural
Șanse / Oportunități	Pericole
• Încheierea parteneriatelor în domeniul cultural cu organizații din alte țări • Implementarea proiectelor de amenajare a terenurilor sportive	• Migrația personalului din domeniul cultural • Lipsa locurilor cu destinație pentru teren de sport

4. POMPIERI - POLIȚIE

4.1 Siguranța anti-incendiară

Serviciul de Pompieri și Salvatori este un organ de stat ale cărui funcții constau în executarea acțiunilor de intervenție, blocare și salvare în caz de incendiu, exercitarea supravegherii de stat asupra asigurării apărării împotriva incendiilor și în alte acțiuni de prevenire și stingere a incendiilor. Serviciul face parte din Departamentul Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne și se constituie din Direcție, secții, detașamente, unități și posturi militare de pompieri, precum și unități profesionale de pompieri civili sau subunități. Direcția Pompieri și Salvatori, precum și subunitățile ei, se subordonează Direcției Situații Excepționale și autorităților administrației publice locale și este organul republican al supravegherii de stat pentru prevenirea incendiilor.

Activitatea serviciului privind apărarea împotriva incendiilor și serviciului pompieri și salvatori este stabilit în Constituție, Legea nr. 267-XIII din 09.11.1994 privind apărarea împotriva incendiilor precum și în alte acte legislative și normative. Reglementările de apărare împotriva incendiilor sunt cuprinse în standarde, norme, reguli, în alte documente. Conform legislației, executarea reglementărilor de protecție anti-incendiară a populației este obligatorie, pentru nerespectarea lor prevăzându-se răspundere administrativă.

În cadrul municipiului Chișinău, administrarea publică în domeniul asigurării apărării împotriva incendiilor revine Direcției Situații Excepționale municipale, prin subunitățile Direcției Pompieri și Salvatori și autorităților administrației publice locale. Obligația de a asigura apărarea

împotriva incendiilor revine conducătorilor, altor factori de decizie și colaboratorilor de la ministere, departamente și unități economice, precum și cetățenilor. Această obligație este stabilită în regulile de apărare împotriva incendiilor, în instrucțiuni și acordului de serviciu.

Municipiul Chișinău dispune de cinci Unități Autonome Militare de Pompieri (UAMP), pentru protecția celor cinci sectoare ale orașului: UAMP nr.1 – sectorul Ciocana, UAMP nr.2 – sectorul Centru; UAMP nr.3 – sectorul Buiucani; UAMP nr.6 – sectorul Botanica și UAMP nr.8 – sectorul Râșcani și alte subdiviziuni. În cadrul subdiviziunilor specializate activează peste 440 persoane. Efectivul de personal este suplimentat cu membrii formațiunilor benevole de pompieri care se organizează pe lângă unitățile economice.

Fiecare unitate de pompieri din municipiu deservește o suprafață medie de 45 km² ceea ce reprezintă mult peste media de deservire practică în municipiile-capitale ale țărilor europene. De regulă, suprafața medie normală de deservire de către serviciile de pompieri este sub 11 km². Vezi Harta 2 Zonificarea Teritoriului. Situația Existentă.

Conform datelor Direcției pompieri și salvatori pe parcursul ultimilor cinci ani pe teritoriul municipiului Chișinău s-au produs în total 3047 incendii de diverse proporții care au cauzat pierderi materiale în sumă de aproximativ 39796,5 mii lei și pierderi umane în număr de 72 persoane dintre care 12 copii.

Tabelul 4-1 Prejudiciile incendiilor din perioada anilor 1999-2001

Mun. Chișinău	2000		2001		2002		2003		2004	
	nr.	Pierderi mii lei	nr.	Pierderi mii lei	nr.	Pierderi mii lei	nr.	Pierderi mii lei	nr.	Pierderi mii lei
Centru	82	17,2	79	603,1	88	1266,8	80	1028,3	79	776,1
Râșcani	155	246,9	155	550,2	137	703,9	147	489,3	158	601,4
Buiucani	134	15479,2	119	1743,4	129	10401,3	118	812,4	128	1010,4
Botanica	115	294,7	161	237,4	163	92,5	170	781,2	161	687,1
Ciocana	84	188,2	106	160,1	112	625,9	98	492,8	89	506,7
Total	570	16380,5	620	3294,4	629	13090,6	613	3604	615	3581,7

Sursa: Direcția Pompieri și Salvatori

Din numărul total al incendiilor produse nu pot fi deduse tendințe clare de micșorarea sau creșterea numărului incendiilor. Dinamica lor pe ani este diferită. Tendința specifică pe domeniu este că situația privind siguranța anti-incendiară este în curs de agravare datorită următorilor factori:

- Finanțarea neadecvată a activității serviciului
- Dotarea tehnico-materială nesatisfăcătoare
- Lipsa stimulentei și atractivității serviciului pentru personal.

4.2 Starea infracțională

În conformitate cu legislația în vigoare asigurarea ordinii și liniștii publice în cadrul municipiului Chișinău este realizată de către Inspectoratul de poliție municipal și Poliția Rutieră a Inspectoratului de Poliție a municipiului Chișinău, prin intermediul structurilor lor specializate, inspectoratele și polițiștii de sector activitatea cărora este coordonată de Primarul general al capitalei.

Activitatea structurilor poliției este reglementată de Legea privind administrația publică locală care prevede expres la lit. m, lit. n și lit. o ale art. 38, că în exercitarea funcțiilor sale Primarul general asigură ordinea și liniștea publică prin intermediul colaboratorilor de poliție, al gărzilor populare, al serviciilor de pompieri și de protecție civilă, care au obligația să răspundă solicitărilor sale. De asemenea, Primarul general asigură realizarea măsurilor necesare pentru desfășurarea întrunirilor publice, și ia măsurile necesare de interdicere sau de suspendare a spectacolelor, reprezentațiilor sau a altor manifestări publice care contravin ordinii de drept sau atentează la bunele moravuri, la ordinea și liniștea publică.

Formele și metodele pe care primarul realizează această competență rămân la discreția sa, este însă important ca în procesul exercitării competenței sale primarul să nu depășească împuternicirile stabilite de lege.

Inspectoratul de poliție face parte din organele armate de drept ale autorităților publice, aflate în componența Ministerului Afacerilor Interne, chemat să apere, pe baza respectării stricte a legilor, viața, sănătatea și libertățile cetățenilor, interesele societății și ale statului de atentate criminale și de alte atacuri nelegitime. În general, ca organ de drept al autorităților publice poliția se divizează în poliție de stat și poliție municipală. Însă, în activitatea lor zilnică aceste structuri practic nu se deosebesc și își coordonează acțiunile în strânsă colaborare. Astfel deosebirile dintre aceste structuri sunt doar la nivel de subordonare și delimitări legislative ale competențelor:

1. Poliția de stat își exercită atribuțiile pe întreg teritoriul Republicii Moldova, poliția municipală - pe teritoriul unității administrative respective.
2. Structura organizatorică și limita numerică a efectivului poliției de stat se aprobă de Guvern la propunerea Ministrului Afacerilor Interne. Structura și efectivul Inspectoratului de poliție municipal este stabilit de Consiliul municipal și de Ministrul Afacerilor Interne la propunerea Comisarului poliției municipiului Chișinău. În activitatea sa structurile poliției de stat se subordonează Ministerului Afacerilor Interne. Inspectoratul de poliție municipală se subordonează concomitent Ministerului Afacerilor Interne și Primarului general al capitalei.
3. Controlul asupra activității poliției se desfășurează de Ministerul Afacerilor Interne, iar asupra activității poliției municipale - și de autoritățile administrației publice municipale.
4. Delimitările de competențe între poliția municipală și cea de stat sunt convenționale. De exemplu, primind informații despre pregătirea ori săvârșirea unei infracțiuni grave, organul poliției municipale ia măsurile necesare pentru preîntâmpinarea, curmarea și descoperirea ei, pentru stabilirea și fixarea urmelor infracțiunii, pentru paza locului incidentului. Totodată, angajații poliției municipale trebuie să comunice neîntârziat despre aceasta organului respectiv al poliției de stat, transmițându-i ulterior materialele de care dispune. De asemenea, la organizarea descoperirii infracțiunilor și la desfășurarea măsurilor pentru urmărirea și reținerea persoanelor care au săvârșit infracțiuni, dispozițiile persoanelor oficiale ale poliției de stat sunt obligatorii pentru colaboratorii poliției municipale.

În prezent, efectivul Inspectoratului de poliție municipal este constituit din:

- Regimentul de patrulă și santinelă „Scut”
- Batalionul de asigurare a securității rutiere
- Batalionul Serviciului de exortă și pază
- Centrul Medical de dezaalcoolizare
- Centrul de triere al cerșetorilor și vagabonzilor și

- Comisariatele de poliție dislocate în fiecare sector al capitalei cu subdiviziuni în fiecare cartier. Vezi Harta 2 Zonificarea Teritoriului. Situația Existentă.

Efectivul de personal al structurilor polițienești este constituit din 2913 persoane în cadrul Comisariatului de poliție, 1930 în cadrul Poliției municipale și 176 persoane în cadrul Comisariatului de poliție în transport.

Fiecare unitate a poliției municipale deservește o suprafață medie de 1 km² ceea ce reprezintă peste media de deservire practică în municipiile-capitale ale țărilor europene. De regulă, suprafața medie normală de deservire de către serviciile de poliție este 5 km².

În pofida măsurilor întreprinse de structurile de apărare a ordinii publice, starea infracțională pe teritoriul municipiului Chișinău conform datelor pe ultimii 5 ani rămâne a fi tensionată. Datele prezentate de structurile de resort denotă că în mun. Chișinău se comit circa 34% din numărul total al infracțiunilor înregistrate în republică cu tendințe de descreștere.

Tabelul 4-2 Număr de infracțiuni

	Numărul infracțiunilor					
	2000	2001	2002	2003	2004	2004/2000, %
Total pe republică	38267	37830	36302	32984	28846	75,4%
mun. Chișinău	15195	14044	12593	11477	9756	64,2%

Sursa: Anuarul statistic al Republicii Moldova 2005, Departamentul Statistică și Sociologie

Rata criminalității în mun. Chișinău este mai mare de circa două ori decât media pe republică dar are tendințe de descreștere accentuată.

Tabelul 4-3 Rata criminalității

	Infracțiuni la 10000 locuitori					
	2000	2001	2002	2003	2004	2004/2000, %
Total pe republică	105,0	104,1	100,1	82,5	77,2	73,5%
mun. Chișinău	194,6	180,3	161,7	147,1	125,1	64,3%

Sursa: Anuarul statistic al Republicii Moldova 2005, Departamentul Statistică și Sociologie

Conform datelor Ministerului de Interne, în anul 2005 rata criminalității a scăzut cu 9,5%. Scădere esențială s-a obținut la înregistrarea următoarelor genuri de infracțiuni grave ca: omoruri cu 27,7%, vătămări intenționate grave cu 28,0%, violuri cu 24,5%, tâlhării cu 10,3%, jafuri cu 10,5%, furturi din locuințe cu 16,8%, furturi a mijloacelor de transport cu 78,5%, răpiri cu 18,0%, huliganism cu 12,3%. Totodată, s-a înregistrat o creștere la așa categorii de infracțiuni ca: escrocherii cu 37,1%, pungășii cu 29,6%.

În perioada 2004-2005 de către colaboratorii de poliție au fost documentate și reținute 55 grupări criminale pentru săvârșirea crimelor cu rezonanță social – sporită, inclusiv 6 organizate. În aceeași perioadă s-a reușit diminuarea cu 6,5% a numărului infracțiunilor legate de traficul ilicit de ființe și organe umane, trafic de copii și proxenetism.

Rămâne a fi în continuare mare numărul infracțiunilor ce țin de jafuri, furturi ale mijloacelor de transport, răpiri, huliganism. Pe parcursul perioadei indicate, din numărul de 2303 infractori anunțați în urmărire penală, au fost stabiliți și reținuți 1527 sau 66,3%.

Pe fraudele economice relevate în perioada de referință a fost cauzată o pagubă de 57 mln. 998 mii lei, fiind asigurată restituirea a 56 mln. 443 mii lei sau 97,3%. În structura fraudelor economice predomină cazurile de contrabandă, corupție și fabricarea banilor falși

Pe parcursul anului 2005, angajații poliției municipale au descoperit 2578 crime, au stabilit locul aflării și au reținut 532 persoane aflate în căutare și 803 debitori de stat. În perioada de raport au fost depistate și documentate 6543 de încălcări ale legislației în domeniul construcției.

Factorii ce periclitează activitatea organelor de apărare a ordinii publice sunt:

1. Salariile mici ale colaboratorilor poliției și mecanismele existente de încasare și deversare a sumelor amenzilor pentru contravențiile săvârșite stimulează luare de mită și micșorarea acumulărilor la buget.
2. Activitatea Inspectoratului de poliție municipal este periclitată de dese schimbări efectuate în efectiv.
3. Conform legislației autoritățile administrației publice, colectivele de muncă, asociațiile obștești, persoanele oficiale și cetățenii trebuie să acorde poliției ajutor multilateral pentru menținerea ordinii publice și combaterea criminalității. Spre regret această prevedere are puțină aplicare în practică. Practic lipsesc cazurile de conlucrare a organizațiilor și instituțiilor cu organele de interne, în sectoarele municipiului nu mai activează nici o gardă de voluntari, iar cetățenii apelează la poliție doar în calitate de jertfe ale actelor acțiunilor ilegale.
4. Dotarea slabă cu mijloace tehnice și de transport, resurse informaționale, tehnologii performante, personal calificat își pun amprenta asupra eficacității structurilor de asigurare a ordinii publice. În acest fel activitatea acestor structuri este nesatisfăcătoare, în municipiu gradul de criminalitate este înalt, iar încrederea cetățenilor în poliție, conform sondajelor sociologice efectuate în ultimii ani este destul de joasă.

4.3 Situații excepționale

Serviciul de protecție civilă are responsabilitatea de îndeplinire a sarcinilor umanitare destinate să protejeze populația împotriva ostilităților sau a catastrofelor, incendiilor sau accidentelor tehnogene și să o ajute să depășească efectele lor imediate, asigurând condițiile necesare supraviețuirii.

Activitățile de prevenire și lichidare a consecințelor situațiilor excepționale sunt reglementate de Legea nr. 271-XIII din 09.11.1994 cu privire la protecția civilă, Legea nr. 267-XIII din 09.11.1994 privind apărarea împotriva incendiilor, Concepția cu privire la apărarea și securitatea de stat, și Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1146 din 13.11.2000 cu privire la Concepția dezvoltării protecției civile, declarația ONU cu privire la Deceniul Internațional pentru Diminuarea Pericolului Calamităților Naturale (DIDPCN) adoptată la conferința internațională de la Yokohama din 23-27 mai 1994 alte hotărâri și regulamente în acest domeniu. Prezentele acte normative au caracter de reglementare general și la nivelul municipiului Chișinău nu au fost adoptate acte normative speciale pentru prevenirea și lichidarea consecințelor calamităților naturale.

Conform legislației, șeful protecției civile în Republica Moldova este Primul Ministru, care conduce activitatea de protecție civilă prin Departamentul Situații Excepționale, organul executiv. Miniștrii, șefii organelor administrației de stat, prefectii, primarii, conducătorii agenților economici și instituțiilor publice sunt președinți ai comisiilor pentru situații excepționale în aceste organe și subdiviziunile lor. Protecția civilă include organele de administrare și se organizează conform principiului teritorial de producție și organizarea ei poartă un caracter obligatoriu.

În mun. Chișinău, coordonarea activităților de protecție civilă a populației în cazul situațiilor excepționale este asigurată de:

- Primarul general – președinte al Comisiei pentru situații excepționale
- Direcția Situații Excepționale a mun. Chișinău – organul executiv coordonator
- Viceprimarii care sunt concomitent vicepreședinți ai Comisiei
- Pretorii sectoarelor municipale, primării orașelor și localităților din suburbii, sunt președinții comisiilor pentru situații excepționale din sectoarele și localitățile respective
- Secția protecției civile - organul executiv coordonator în sectoarele municipiului
- Conducătorii instituțiilor și obiectelor economice municipale indiferent de genul de activitate
- Serviciile protecției civile la nivel municipal și de sector.

Structura organizatorică a sistemului de protecție civilă și apărare împotriva incendiilor în mun. Chișinău este prezentată în [Anexa 1.7.1.](#)

Analiza situațiilor excepționale cu caracter natural și tehnogen în condițiile actuale produse pe teritoriul Republicii Moldova în ultimii 10 ani denotă că în această perioadă pe întregul teritoriul republicii s-au produs 802 situații excepționale, inclusiv 635 cu caracter natural și 167 cu caracter tehnogen. În urma acestora au avut de suferit 6,271 de persoane dintre care 1,478 au decedat.

Prejudiciile materiale provocate de acestea au depășit suma de 6 miliarde lei. O analiză anuală din ultimii 5 ani demonstrează varietatea lor de la 90 milioane lei în 1996 până la 2 miliarde 738 milioane lei în anul 2000 și constituirea 72% din bugetul consolidat al statului. În perioada menționată au decedat peste 10000 persoane.

Cele mai grave prejudicii aduse economiei naționale și populației sunt cauzate de:

- Cutremurele de pământ
- Alunecările de teren
- Inundații
- Înzăpeziri
- Ploi cu grindină
- Vânt puternic
- Incendii
- Avarii tehnogene, etc.

Cutremurele de pământ, prin urmările lor dezastruoase se consideră unele dintre cele mai periculoase între calamitățile naturale. În funcție de durata și densitatea lor, cutremurele cauzează distrugerea sau avarierea construcțiilor de orice natură; apariția incendiilor; declanșarea

alunecărilor de teren; producerea unor efecte psihice cu urmări grave pentru oameni, etc. În Republica Moldova, inclusiv mun. Chișinău cutremurele de pământ sunt în totalitate de natură tectonică, avându-și originea zona Vrancea a munților Carpați. Anual se produc câteva zeci de cutremure neînsemnate. Cutremure cu o magnitudine înaltă se produc în perioade mai îndelungate de timp. Cele mai mari cutremure sau produs în 1940, 1977, 1986 și 1990. În perioada 2000-2005 în mun. Chișinău nu au fost înregistrate cutremure cu o magnitudine mai mare de 4 grade.

Activitatea privind efectuarea măsurilor necesare pentru prevenirea deteriorărilor de proporții în mun. Chișinău este la un nivel nesatisfăcător. Sunt lipsă studii specializate în domeniu, iar structurile abilitate nu dispun de informația necesară privind starea actuală a construcțiilor fondului locativ existent și obiectelor economice precum și a gradului de rezistență a acestora în cazul producerii cutremurelor. Odată cu privatizarea obiectivelor fondului locativ și reconstrucția lor, pericolul deteriorărilor de proporții în oraș a crescut considerabil, dat fiind faptul că nu întotdeauna se respectă regulile de asigurare a rezistenței construcțiilor în cazul declanșării cutremurelor.

Analiza anilor precedenți demonstrează, creșterea numărului de *alunecări de teren*. Pe teritoriul mun. Chișinău sunt înregistrate 62 sectoare afectate de alunecări de teren active care anual în rezultatul activizărilor aduc daune esențiale. Cele mai active sectoare sunt amplasate pe coasta r. Bâc și afluentul r. Ișnovăț. Vezi Harta 4. Schema dezvoltării proceselor de alunecări și eroziuni ale solului.

În arealul focarelor sunt amplasate peste 620 case particulare, 10 grădinițe de copii, 30 blocuri locative, 275 garaje etc. De asemenea, din cele mai active și periculoase sectoare sunt în regiunea: perimetrul străzilor Calea Izvoarelor – Calea Ieșilor, sectorul Buiucani; perimetrul dintre or. Durlăști – valea Morilor – or. Codru; perimetrul dintre șos. Hâncești și or. Codru; parte de jos a str. Vadul lui Vodă; perimetrul din regiunea Universității Agrare de Stat; perimetrul dintre str. Uzinelor – comuna Bubuieci – str. Vadul lui Vodă; perimetrul dintre străzile bul. Renașterii – bul. Moscova – str. Calea Orheiului, comuna Tohatin. Vezi Harta 4. Schema dezvoltării proceselor de alunecări și eroziuni ale solului.

Cele mai frecvente *inundații* sunt produse de ploile torențiale și topirea zăpezilor care creează condiții pentru creșterea nivelului apelor curgătoare și revărsarea acestora peste albie, revărsare care poate cuprinde suprafețe întinse de teren. Acest fenomen conduce la crearea unui front de apă – unda de viitură – a cărei amploare depinde de cantitatea și durata precipitațiilor, precum și de distribuția acestora în cazul unui bazin hidrografic. În mun. Chișinău sunt afectate de inundații 4 sectoare cu o suprafață totală de 22,9 km².

Cele mai afectate suprafețe supuse inundațiilor sunt: (i) municipiul Chișinău – cartierele din zona gării feroviare a sectorului Botanica, cartierele din zona lacului de la Bariera Sculeni, cartierele de locuit din sectorul Poșta Veche, etc.; (ii) în localitățile din componența municipiului: orașul Vatra, comunele Ghidighici, Tohatin, Budești, Bâc. Vezi Harta 4. Schema dezvoltării proceselor de alunecări și eroziuni ale solului.

Înzăpezirile apar ca rezultat al căderilor abundente de zăpadă și viscolelor care pot dura de la câteva ore până la câteva zile. Ele îngreunează în special deplasarea mijloacelor de transport de toate tipurile (aeriene, rutiere, feroviare), activitatea în obiectivele agricole, provizionarea cu materii prime, energie electrică și gaze pentru agenții economici, precum și telecomunicațiile, etc. Municipiul Chișinău se confruntă anual cu problemă înzăpezirilor, cauza principală fiind

lipsa mijloacelor mecanice specializate dar și a personalului necesar pentru îndepărtarea cantităților mari de zăpadă de pe căile de acces și pentru reluarea normală a activităților economico-sociale.

Patrimoniul municipiului Chișinău este în special supus pericolului *incendiilor*. Pagubele însemnate și pierderile materiale mari se produc de obicei în urma incendiilor din clădirile industriale și din depozite. Decesul oamenilor din cauza incendiilor are loc de cele mai multe ori în clădirile de locuit, în primele faze ale incendiului și, în majoritatea cazurilor, din cauza intoxicării. Numeroase incendii au demonstrat în timp fragilitatea clădiri, trăsătură caracteristică pentru circa 30% din fondul locativ al municipiului.

Pe teritoriul mun. Chișinău sunt 49 de obiecte periculoase din punct de vedere radioactiv, chimic și explozibil. Cantitatea totală a substanțelor puternic toxice folosită anual este de aproximativ 450 tone. [Vezi Harta 1.8.A.](#)

Tabelul 4-5 Obiecte periculoase, chimic, radioactiv, explozibil

	Total obiecte	Inclusiv		Cantitatea SPT (tone) (SPT / pesticide)	Inclusiv (tone)		
		Obiecte periculoase chimice	Obiecte periculoase radiative		Clor	Amoniac	Sulfuroasă
Total republică	387	234	153	2375 / 2300	430-500	800-860	50-108
Mun. Chișinău	49	28	21	410 / 43,3	74,0	128,6	1,0

În zonele unor posibile contaminări de pe urma avariilor la obiectele chimice activează și locuiesc mai bine de 100 mii de persoane.

În categoria avariilor și catastrofelor sunt incluse: distrugerea unor baraje sau a altor lucrări hidrotehnice; accidentele industriale (chimice, explozii, incendii, avarii la construcții; transportul de produse petroliere, gaze naturale, termoficare și apă); accidente de circulație (auto, de căi ferate, aeriene sau navale); accidentele datorate muniției ne-explodate; prăbușirea unor mine sau a unor galerii subterane.

Pierderile de vieți omenești și valori materiale, poluarea mediului în diverse proporții au loc pe teritoriul municipiului Chișinău în caz de avarii și catastrofe atât la întreprinderile industriale proprii și în rețeaua de transport, cât și la obiectivele din țările vecine. Zonele amenințate de acest tip de catastrofe sunt: (i) orașul Vatra aflat în zona barajului de stocare a apei; (ii) combinatele industriale, cazangeriile, centralele electrice, stațiile de alimentație cu gaze, gazoductele – fiind obiectele în care se pot produce explozii; (iii) apa râului Nistru poate fi poluată cu substanțe chimice în caz de avariere (spargere a rezervuarelor de la combinatele chimice Novo-Razdol, Stebnicov și Caluș din Ucraina), etc.

Examinând starea protecției civile în municipiul Chișinău s-a luat în considerare faptul că în ultimii ani au avut schimbări structurale și organizatorice serioase și că acest proces nici pe de parte nu este finalizat. Tendințele principale de creștere a numărului de situații excepționale în mun. Chișinău sunt:

- Situația economică dificilă a orașelor, comunelor și obiectivelor economice ale municipiului care nu permit finanțarea efectuării măsurilor de preîntâmpinare a situațiilor excepționale, crearea rezervelor operative necesare

- Uzarea utilajului tehnologic a construcțiilor, a rețelelor inginerești și de comunicații, și depășirea termenilor de exploatare în proporție de 60-70%
- Executarea nesatisfăcătoare de către autoritățile locale a prevederilor legislației în vigoare în domeniul pregătirii și dotării structurilor de protecție civilă
- Gradul înalt de manifestare și proporțiile fenomenelor meteorologice și geologice periculoase în municipiu
- Finanțarea sistemului de protecție civilă este realizat în proporție de 20-30% din necesități. Mijloacele financiare alocate nu satisfac necesitățile structurilor de protecție civilă pentru procurarea echipamentului necesar și efectuarea lucrărilor de intervenție

4.4 Analiza SWOT

Puncte tari	Puncte slabe
• Existența structurilor necesare pentru apărarea ordinii publice și protecție civilă • Stabilirea relațiilor de conlucrare în domeniu între instituțiile guvernamentale și ale administrației municipale • Delimitarea competențelor și atribuțiilor între structurile de protecție civilă • Stare infrațională și nr. de situații excepționale cu tendințe de descreștere	• Acoperire teritorială insuficientă a serviciului de pompieri • Dotarea slabă cu resurse tehnice a structurilor de protecție civilă și poliției • Dotarea slabă cu resurse informaționale și lipsa unor baze de date informaționale • Insuficiența personalului calificat • Lipsa programelor de planificare și sprijinire a activității structurilor de ordine publică și protecție civilă • Colaborare nesatisfăcătoare cu comunitatea în prevenirea și preîntâmpinarea situațiilor excepționale și stării infraționale
Oportunități	Pericole
• Asigurarea structurilor specializate cu resursele tehnice, materiale și informaționale necesare • Consolidarea parteneriatului între diverse structuri și societate în prevenirea și contracararea fenomenelor negative sociale și a situațiilor excepționale • Desfășurarea programelor de lungă durată pentru efectuarea măsurilor de protecție și prevenire în zonele cu risc sporit infrațional și de protecție civilă • Asigurarea pregătirii și perfecționării personalului încadrat în structurile specializate	• Mecanisme birocratice în coordonarea activităților cu structurile ierarhic superioare • Atractivitatea redusă a serviciului • Austeritatea mijloacelor financiare • Puține programe de instruire și perfecționare a personalului

5. PRIMĂRIA

5.1 Cadrul instituțional

Municipiul Chișinău, capitala Republicii Moldova, este centrul politic, economic, științific, educațional și cultural al țării. Din punct de vedere administrativ municipiul este compus din:

- Orașul Chișinău format din 5 sectoare
- 6 orașe, inclusiv 2 localități rurale în componență
- 26 de comune și sate cuprinse în 11 Primării locale.

Unitățile administrativ teritoriale din componența municipiului, cu excepția sectoarelor, își exercită autonomia în limitele administrativ-teritoriale stabilite prin lege, dispun de patrimoniu distinct și beneficiază de autonomie financiară.

Municipiul Chișinău se deosebește de din punct de vedere al organizării administrative de toate celelalte unități administrativ-teritoriale din Moldova. Conform prevederilor art. 14 al legii supreme a țării „capitala Republicii Moldova este orașul Chișinău. Pe teritoriul municipiului sunt amplasate cele mai importante instituții ale statului. De asemenea, în municipiu sunt amplasate și celelalte organe centrale de specialitate a administrației publice centrale.

Rolul privilegiat al municipiului este marcat și de faptul că pentru municipiul Chișinău a fost adoptată o lege organică prin care se definește caracterul său special. Legea privind statutul municipiului Chișinău reglementează organizarea și funcționarea autorităților administrației publice în municipiu și stabilește competențele cu care sunt investite autoritățile administrației municipale. Conform legii cu privire la statutul municipiului Chișinău, spre deosebire de alte localități, domeniile care nu țin de competența municipiului sunt administrate de Guvern.

Structura organelor de administrare, competența de care dispun și particularitățile de funcționare a administrației publice a municipiului, este un alt element ce deosebește municipiul de celelalte unități administrativ-teritoriale.

1. Conform legislației în vigoare administrarea municipiului se realizează de către Consiliul municipal ca autoritate deliberativă, și de către Primarul general și Primărie ca autorități executive.
2. Activitatea administrației publice a municipiului Chișinău este reglementată inclusiv de prevederi incluse într-un capitol separat al Legii 123-XV din 18.03.2003¹.
3. Conform prevederilor art. 62 al Legii 123-XV „organizarea și funcționarea autorităților administrației publice ale municipiului Chișinău se reglementează, în modul corespunzător, de prevederile prezentei legi referitoare la autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi și de nivelul al doilea...”
4. În conformitate cu art. 64 al legii privind administrația publică locală, Consiliul municipal asigură coordonarea consiliilor locale având astfel înputerniciri ale consiliilor raionale. De asemenea, pentru municipiul Chișinău, prin prevederile pct. 1 al art. 33, al legii administrației publice locale este stabilit un număr de patru vice-primari, număr comparabil cu alte municipii.
5. În cadrul Primăriei Chișinău, în afară de viceprimari, Primarul general al municipiului este ajutat de 4 consilieri și alt personal încadrat în cadrul Cabinetului Primarului, structură asemănătoare neexistând în alte localități, chiar și municipii. Aceasta denotă un caracter vast al domeniilor de activitate specifice pentru municipiul Chișinău, de asemenea importanța corectitudinii adoptării deciziilor respective.

Vorbind despre statutul special al municipiului, nu putem să nu amintim și despre organizarea administrativ-teritorială a municipiului, care este de asemenea specifică. Spre deosebire de alte unități administrativ-teritoriale municipiul Chișinău este divizat în sectoare administrate de autorități specifice – preturi, precum și orașe, comune și sate ca în cazul unui raion.

Administrația publică municipală este constituită din organe ale administrației publice autonome și structurile de stat desconcentrate în municipiu.

¹ Capitolul VII Administrația publică locală a mun. Chișinău. Legea 123-XV din 18.03.2003 cu privire la administrația publică locală

Administrația publică municipală este constituită din organe ale administrației publice autonome și structurile de stat desconcentrate în municipiu. Administrația municipală autonomă este reprezentată de:

1. Consiliul municipal și consiliile orășenești și comunale, în calitate de organe deliberative;
2. Primarul general al municipiului Chișinău, primarii orașelor, satelor (comunelor), Primăria municipiului Chișinău și preturile de sector ca autorități executive
3. Serviciile publice municipale și locale constituite în municipiu, orașe și sate pentru asigurarea administrării domeniului public municipal și local.
4. Administrația de stat desconcentrată în municipiu formată din: (i) Direcțiile teritoriale control administrativ ale Ministerului Administrației Publice Locale care sunt în proces de reorganizare și care vor prelua integral funcțiile, inclusiv procedurale, ale oficiilor teritoriale ale Aparatului Guvernului² și (ii) serviciile desconcentrate ale ministerelor și departamentelor. Vezi Harta 2 Zonificarea Teritoriului. Situația Existentă.

5.2 Autorități deliberative

Consiliul municipal și consiliile locale, Primarul general al municipiului Chișinău, primarii orașelor și satelor (comunelor) din componența municipiului au fost aleși în urma alegerilor locale din 25 mai 2003.

Consiliile municipal și locale în calitate de organe deliberative și Primăria municipiului Chișinău și primarii ca organe executive sunt organizate și își desfășoară activitatea în conformitate cu legislația în vigoare și propriile Regulamente de organizare și funcționare. Constituirea propriuzisă a consiliilor a avut loc în cadrul ședințelor de constituire convocate de Organul Teritorial al Aparatului Guvernului după validarea mandatelor consilierilor, care s-au desfășurat pe parcursul lunilor iunie - iulie 2003. Numărul consilierilor în consiliul municipal este stabilit prin art. 63 alin 2 al Legii cu privire la administrația publică locală iar în consiliile locale în dependență de numărul populației la data de 1 ianuarie 2003.

Consiliul municipal și consiliile locale nu dispun de aparat propriu de conducere, activitatea lor fiind coordonată de secretarii consiliilor și structurile primăriilor. În cadrul consiliilor, ținând cont de specificul și necesitățile municipale și locale, sunt constituite comisii de specialitate în diverse domenii de activitate pentru asigurarea eficienței activității consiliilor. Prin Decizia Consiliului municipal nr. 2/17 din 19.12.2003 în cadrul Consiliului au fost constituite opt comisii de specialitate. La constituirea lor s-a luat în considerație: realizarea atribuțiilor Consiliului, acoperirea tuturor domeniilor de competență a consiliului, reprezentarea politică precum și dorința personală a consilierilor. Comisiile de specialitate ale Consiliului municipal sunt:

- Comisia Juridică, Pentru Ordinea Publică și Activitatea Administrației Publice Locale
- Comisia Pentru Buget, Economie, Finanțe și Patrimoniu Public Local
- Comisia Pentru Problemele Suburbiilor și Agriculturii
- Comisia Pentru Energetică, Servicii Tehnice, Transport și Comunicații
- Comisia Pentru Gospodărire Comunală și Ecologie
- Comisia Pentru Construcții, Arhitectură și Resurse Funciare
- Comisia Pentru Educație, Protecția Socială și Ocrotirea Sănătății
- Comisia Pentru Cultură, Mass-Media și Relații Interetnice

² În conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 1059/14.09.2006 cu privire la reorganizarea oficiilor teritoriale ale Aparatului Guvernului //Monitorul Oficial 150-152/1144, 22.09.2006

Comisiile de specialitate sunt structuri de lucru neremunerate, constituite pe întreaga durată de activitate a consiliilor și sunt subordonate acestora. Fiecare comisie are câte un președinte și un secretar aleși în cadrul ședințelor comisiilor. Comisiile de specialitate își desfășoară activitatea în ședințe, convocate de președintele acestora ori de câte ori este necesar și adoptă decizii cu caracter de recomandare.

Prin atribuțiile stabilite de lege Consiliul municipal poate fi asemănat cu un Consiliu raional. Acesta reiese din faptul că în componența municipiului Chișinău sunt incluse 6 orașe 9 comune și 2 sate dotate cu consilii alese, respectiv în conformitate cu prevederile art. 62 a aceleiași legi, prin care Consiliul municipal, ca și în cazul consiliilor raionale, coordonează activitatea consiliilor locale în vederea realizării serviciilor publice de interes municipal.

Activitatea organizatorică a Consiliului este realizată de către Secretarul Consiliului. Secretarul Consiliului municipal a fost numit în funcție la propunerea Primarului general, în baza concursului organizat de Consiliu. Secretarul asigură pregătirea materialelor și a ședințelor Consiliului municipal, participă la ședințele lui, avizează proiectele de decizii ale consiliului, asumându-și răspunderea pentru legalitatea acestora, precum și coordonează compartimentul de specialitate din cadrul aparatului Primăriei municipale.

5.3 Autorități executive

Consiliul municipal formează pe durata mandatului său **Primăria**, ca organ executiv, care exercită conducerea operativă a treburilor publice ale municipiului. Primăria municipiului Chișinău, este un organ colectiv executiv și reprezintă un element principal care deosebește Consiliul municipal de celelalte consilii satești, comunale și orășenești care nu dispun de acest organ. După exemplul consiliilor raionale care dispun de Aparatul Președintelui ca organ executiv, Primăria municipiului este organul executiv al Consiliului municipal.

Primăria municipală este constituită din Primarul general, viceprimari, secretar, pretori, șeful direcției administrație publică și alți membri ai Primăriei. Primăria își desfășoară activitatea în ședințe, convocate de Primarul general care se desfășoară la începutul fiecărei săptămâni. Primăria este abilitată cu realizarea unui șir de atribuții care pot fi clasificate în câteva categorii:

- Organizarea și coordonarea activității direcțiilor, secțiilor și serviciilor primăriei și preturilor
- Elaborarea și coordonarea activităților legate de dezvoltarea socio-economică a municipiului
- Reglementarea regimul proprietății funciare și fondului locativ al municipiului
- Stabilirea regimului de urgență și coordonarea activităților de lichidare a urmărilor acestuia
- Asigurarea protecției civile, sociale a populației și a ordinii publice.

Primarul general al municipiului este autoritatea executivă aleasă în condițiile Codului electoral. În exercitarea funcțiilor sale se atestă dubla calitate a acestei funcții, cea de reprezentant al municipiului - în exercitarea funcției de organ executiv al administrării domeniului public și cea de reprezentant al statutului - în exercitarea unor atribuții stabilite

expres în legea administrației publice locale. Analiza competențelor de care dispune primarul ne permite următoarea clasificare a atribuțiilor sale:

- Organizarea executării și executarea la concret a atribuțiilor ce-i revin
- Inițiativă în stabilirea unor reglementări locale privind administrarea domeniului public
- Organizarea și efectuarea controlului asupra activității subdiviziunilor care i se subordonează
- Conducerea organelor administrației publice locale
- Asigurarea ordinii publice.

Conform organigramei Primăriei municipiului Chișinău, Primarul general conduce activitatea generală a Primăriei municipiului Chișinău, a direcțiilor generale, direcțiilor, secțiilor și serviciilor din subordinea acesteia, executându-și atribuțiile ce îi revin. Este responsabil de dezvoltarea urbanistică a municipiului Chișinău și de calitatea construcțiilor urbane.

În activitatea sa, Primarul general al municipiului este ajutat de 4 consilieri și 4 viceprimari³. **Viceprimarii** sunt numiți în funcție prin decizia Consiliului municipal la propunerea Primarului, cu statut de funcționari publici. Viceprimarii îndeplinesc atribuții delegate de primar în conformitate cu prevederile art. 39 ale legii administrației publice locale.

În cadrul Primăriei municipale viceprimarii coordonează activitatea diferitor structuri în dependență de domeniile de activitate. Astfel, viceprimarul responsabil de dezvoltarea economico-financiară a municipiului Chișinău asigură gestionarea rațională a patrimoniului municipal, prestarea serviciilor, comerțul și alimentație publică, activitatea piețelor agricole, piețelor specializate și a piețelor de mărfuri industriale din municipiu.

Viceprimarul responsabil de problemele locativ-comunale asigură organizarea, reparația curentă și capitală a spațiului locativ și rețelelor ingineresti interioare, evidența, repartizarea și exploatarea fondului locativ, salubritatea și amenajarea teritoriului municipiului, exploatarea spațiilor verzi, evacuarea deșeurilor, problemele transportului public și căilor de comunicație.

Realizarea activităților **serviciilor publice de interes municipal** se realizează de către 73 direcții, secții și servicii⁴. Aceste servicii asigură elaborarea și realizarea programelor de dezvoltare în domeniile proprii, precum și consultă, controlează și coordonează activitățile consiliilor și primăriilor locale.

Activitatea aparatului Primăriei, structurilor municipale este reglementată de legislația în vigoare, propriile regulamente de funcționare, organigramele și statele de personal adoptate prin Decizia Consiliului municipal nr. 4/18 din 19.12.2003 cu privire la aprobarea organigramelor Primăriei și ale subdiviziunilor Consiliului Municipal și aprobarea schemelor de încadrare a personalului ale aparatului Primăriei municipiului Chișinău, preturilor de sector și direcțiilor generale și direcțiilor Consiliului municipal Chișinău.

Serviciile publice municipale sunt investite cu atribuții proprii și se bucură de o anumită independență în executarea deciziilor adoptate de organele centrale de specialitate și autoritățile administrației publice ale municipiului. Totodată, ele sunt responsabile în fața acestor organe de

³ În prezent Primarul general este ajutat doar de doi viceprimari

⁴ Lista tuturor serviciilor și încadrarea lor în organigrama Primăriei municipiului Chișinău este prezentată în **Anexa 7.2.**

executarea sarcinilor ce le revin. Pentru executarea atribuțiilor, serviciile publice au aparat, format din profesioniști în domeniu.

Organizarea administrativ-teritorială a orașului Chișinău prevede delimitarea lui în cinci sectoare. În sectoare autoritățile administrației publice municipale sunt reprezentate de *pretură* și *pretor*. **Preturile** sunt constituite conform legislației în vigoare și se subordonează autorităților administrației publice municipale. Preturile sectoarelor sunt autorități executive ale administrației publice locale, ca organe ale primăriei, fac parte din structura organizatorică a primăriei și posedă personalitate juridică. Spre deosebire de alte structuri similare ale unor capitale europene, preturile nu dispun de organe deliberative alese. Pretura se constituie din pretor, vicepretor, 3-5 membri și secretar. Preturile sunt abilitate cu atribuții în domeniile:

- Asigurării executării legislației în vigoare și deciziilor autorităților municipale în teritoriul administrat de ele
- Organizării, coordonării și controlului activității serviciilor publice proprii
- Administrării patrimoniului transmis în gestionare
- Asigurării funcționării instituțiilor de menire social-economică
- Asigurării dezvoltării edilitar-gospodărești a sectorului.

Membrii preturilor își desfășoară activitatea în ședințe operative care se desfășoară săptămânal. De asemenea, preturile se convoacă de către pretor în ședințe de lucru, ori de câte ori este necesar, însă cel puțin o dată pe lună.

Pretorul este autoritate executivă a administrației publice municipale, persoană oficială cu funcții de administrare în teritoriu, numit în funcție prin dispoziția Primarului general fiind reprezentantul său în sectorul respectiv. Pretorii fac parte din componența Primăriei municipiului și pot fi, concomitent, consilieri ai Consiliului municipal. Pretorii sunt abilitați cu următoarele atribuții de bază:

- Conducerea și coordonarea serviciilor publice în sector
- Executarea prevederilor legislației în vigoare și deciziilor autorităților municipale
- Reprezentarea sectorului în relații cu alte instituții ale administrației publice locale, cetățeni, instituții private.

În cadrul preturilor sunt constituite **servicii publice**, organizarea și funcționarea cărora este stabilită în baza principiilor generale stabilite pentru serviciile publice ale Primăriei municipale.

Administrarea și conducerea orașelor Codru, Cricova, Durești, Sângera, Vadul lui Vodă și Vatra precum și a comunelor (satelor) este realizată de consilii locale și primării organizate după prevederile legislației în vigoare⁵.

Primarii sunt autorități executive ale consiliilor locale. Atribuțiile primarilor orașelor și satelor (comunelor) sunt reglementate de prevederile legislației în vigoare și sunt asemănătoare cu cele prezentate în cazul Primarului General al municipiului.

Serviciile publice locale din suburbii sunt organizate de către consiliile locale la propunerea primarilor, în principalele domenii de activitate potrivit specificului și necesităților locale, în limita mijloacelor financiare de care dispune.

⁵ Lista autorităților din suburbii este prezentată în [Anexa 7.2](#).

5.4 Instituția reprezentantului Guvernului în municipiu

Instituția Oficiului Teritorial al Aparatului Guvernului este structura prin intermediul căreia Guvernul operează în teritoriu. Instituirea acestei instituții este argument al recunoașterii autonomiei locale și scutirea Guvernului de a interveni în activitatea autorităților publice reprezentative. Organizarea și funcționarea Oficiului Teritorial al Aparatului Guvernului este reglementată prin:

- Legea cu privire la administrația publică locală
- Hotărârea Guvernului cu privire la oficiile teritoriale ale Aparatului Guvernului nr.992 din 12.08.2003 abrogată recent prin Hotărârea nr. 1059 din 14.09.2006 cu privire la reorganizarea oficiilor teritoriale ale Aparatului Guvernului
- Hotărârea Guvernului Nr.287 din 28.03.2000 privind aprobarea Instrucțiunii-tip despre organizarea și derularea controlului asupra executării actelor legislative, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor, dispozițiilor și însărcinărilor Guvernului în autoritățile administrației publice centrale și locale și în prefecturi.

În municipiu Oficiului Teritorial al Aparatului Guvernului (OTAG) acționează în numele și în serviciul statului, având în competența sa domeniul protejării intereselor generale ale societății. Toate atribuțiile OTAG sunt reglementate prin lege.

În conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. nr. 735 din 16.06.2003 cu privire la structura și efectivul-limită ale serviciilor publice desconcentrate ale ministerelor, departamentelor și altor autorități administrative centrale desconcentrate în teritoriu în municipiul Chișinău au fost desconcentrate 21 servicii cu un efectiv de 4957 persoane. Lista serviciilor desconcentrate și atribuțiile lor principale sunt prezentate în Anexa 7.3. Amplasarea serviciilor în teritoriu este prezentată în Harta 2. Zonificarea teritoriului. Situația existentă.

5.5 Management urban

Acest domeniu are două aspecte: extern – relațiile orașului cu Guvernul (normele juridice de autoadministrare, proprietatea municipală, descentralizarea fiscală) și intern – managementul urban în ansamblu, a sectoarelor orașului și a suburbiilor municipiului, unde locuiesc 10 la sută din populație.

În perioada de tranziție s-a manifestat incapacitatea orașului de a aplica mecanismele juridice, financiar-economice și administrative la condițiile economiei de piață. Motivele acestei situații sunt discordanța și caracterul confuz al pozițiilor Parlamentului, Guvernului și autorităților Chișinăului în privința strategiei de dezvoltare a orașului, amestecului autorităților centrale în gestionarea municipiului, dezechilibrul dintre obligații și resursele financiare, insuficiența fondurilor de stat și a celor private pentru reconstrucția spațiului locativ, reparația transportului public și a infrastructurii tehnico-edilitare a urbei.

Legislația în vigoare este destul de confuză la capitolul delimitarea competențelor Consiliului municipal și a relațiilor acestuia cu autoritățile publice locale din suburbii. Deoarece în componența municipiului sunt incluse 18 unități administrativ-teritoriale care dispun de propriile consilii, Consiliul municipal este abilitat cu responsabilități duble ce atentează la principiul descentralizării și induce confuzie în relațiile dintre nivelele de administrare.

Structura de organizare și funcționare a Primăriei municipiului Chișinău este total depășită și nu corespunde rigorilor managementului administrativ performant și nici reglementărilor legale. Prin organigrama existentă nu se poate de determinat clar interacțiunea Consiliului municipal, Primarului general, direcțiilor, secțiilor și serviciilor primăriei municipale și subordonarea fiecărui serviciu, cu definirea fluxurilor comunicaționale interdepartamentale. Ineficiența rezultă și din faptul că organigrama existentă a organizării structurilor Primăriei și a subdiviziunilor Consiliului municipal nu corespunde realității. De facto structurile Primăriei sunt cu mai multe decât cele prevăzute de Hotărârile Guvernului privind statele de personal dar și de Deciziile Consiliului municipal din aceleași domeniu. Ineficiența nu rezultă din caracterul formal al organigramelor și regulamentelor existente dar rezultă din aplicarea lor. Conform organigramelor existente sferile de autoritate ale Primarului general, viceprimarilor și secretarului Consiliului municipal sunt cu mult peste indicatorii medii ale managementului public. Dar, în organigrame nu sunt incluse și multe alte servicii care de facto sunt subordonate Primarului, viceprimarilor și secretarului. Din aceste considerente sferile de autoritate ale acestor posturi sunt mult supraîncărcate ceea ce diminuează foarte mult din eficiența coordonării activității și gestionării lor.

Serviciile publice municipale sunt dispersate neuniform pe teritoriul municipiului și sunt greu accesibile cetățenilor. În organigrama primăriei sunt incluse totalitatea de servicii publice, care interacționează haotic între ele cu suprapuneri de atribuții, responsabilități, competențe.

Comunicarea și conlucrarea interdepartamentală este îngreunată de lipsa unei rețele informaționale unice de schimb de informații și documente. Activitatea Consiliului municipal și a Primăriei nu este pe deplin reflectată în mijloacele de informare în masă. De obicei, informația despre cele mai importante decizii ale autorităților municipale circulă doar într-un cerc restrâns de persoane. Comunicarea și conlucrarea cu cetățenii este îngreunată de lipsa unor mecanisme moderne de comunicare pagină web, relații cu publicul, mass-media.

Serviciile publice locale din suburbii sunt create după o formulă standard, recomandată de Guvern, care nu acoperă domeniile de competență a locale fiind exercitate de câțiva specialiști la un nivel nesatisfăcător.

În fine, până în prezent administrația municipală nu au beneficiat în deplină măsură de asistența organizațiilor internaționale (Banca Mondială, BERD, Programele ONU pentru Dezvoltare etc.) pentru transformarea sistemului de administrare și îmbunătățirea managementului urban.

5.6 Analiza SWOT

Puncte tari	Puncte slabe
• Statut special determinat prin legea supremă și lege organică • Stabilitatea structurilor administrative • Potențial incomparabil de personal, resurse, relații, oportunități • Posibilități variate de perfecționare a activității ce reies din statutul de capitală • Existența mijloacelor variate de comunicare cu cetățenilor	• Contradicții între prevederile actelor normative • Structura nefuncțională și ineficientă a Primăriilor municipală și locale • Lipsa sistemelor informaționale de comunicare interdepartamentală și cu cetățenii • Insuficiența cadrelor profesionale • Motivația redusă a funcționarilor publici

Puncte tari	Puncte slabe
	• Implicarea excesivă a factorului politic și structurilor guvernamentale ierarhice în activitatea Primăriei
Oportunități	Riscuri
• Definitivarea reglementării atribuțiilor și competențelor autorităților administrației publice municipale • Perfecționarea structurii de organizare și funcționare a autorităților locale • Perfecționarea managementului serviciilor publice • Îmbunătățirea calității serviciilor prestate • Crearea structurilor necesare de facilitare a contactului cetățean-administrație • Promovarea managementului participativ în administrarea treburilor publice • Creșterea motivațională a personalului • Asigurarea structurilor municipale cu personal profesionist și resurse necesare	• Implicarea structurilor centrale în activitatea Primăriei • Reforme administrative la standarde depășite • Lipsa voinței în realizarea schimbărilor de activitate • Pregătirea insuficientă a personalului autorităților locale • Practicarea unui management de personal ineficient • Implicarea persoanelor incompetente în dirijarea unor domenii importante • Condiții nefavorabile pentru dezvoltarea mijloacelor de informare în masă

6. SECTORUL ASOCIATIV

6.1 Aspecte generale

Activitatea organizațiilor necomerciale în sistemul democratic are o importanță deosebită, deoarece prin acestea cetățenii participă direct în administrarea treburilor de stat, contribuie la sporirea nivelului eficienței administrării și la utilizarea rațională a resurselor financiare ale statului și societății. Edificarea unei societăți democratice depinde de participarea în viața publică a unui număr cât mai mare de cetățeni, iar organizațiile neguvernamentale reprezintă instrumentul principal în acest proces.

Sectorul asociativ cunoaște în municipiul Chișinău, ca de altfel și în restul țării, se află la etapa de stabilizare. Capacitatea de auto-organizare a comunității, participarea publicului în soluționarea problemelor din toate sferile de activitate are o importanță majoră pentru depășirea cu succes a crizelor politice, economice și sociale.

Deși, dreptul cetățenilor de asociere în cadrul organizațiilor social-politice este garantat de art. 41 al Constituției, cadrul legislativ pentru reglementarea tuturor aspectelor ce țin de organizațiile neguvernamentale a fost creat abia în 1997, când a fost adoptată Legea cu privire la asociațiile obștești, urmată apoi de adoptarea în 1999 a Legii cu privire la fundații. Aceasta a permis înregistrarea unui număr mare de organizații, care conform datelor Ministerului Justiției la 01.01.2006 constituia peste 4000.

Conform datelor Primăriei mun. Chișinău la 01.01.2007 în Registrul de înregistrare a asociațiilor obștești erau înregistrate 282 structuri neguvernamentale. În municipiul Chișinău sunt amplasate atât ONG-uri de nivel local, cât și național. Având în vedere și numărul de ONG-uri înregistrate de Primăriile locale, în prezent în mun. Chișinău sunt înregistrate peste 400 organizații neguvernamentale. Datele statistice pot fi însă cu mult mai mari deoarece, conform studiului

elaborat de Centrul Contact în anul 2006, circa 90% din ONG-urile cu aria de acoperire națională își au sediul în Chișinău. Din aceste considerente în cifre statistice sectorul neguvernamental este un element reprezentativ al vieții cotidiene al municipiului.

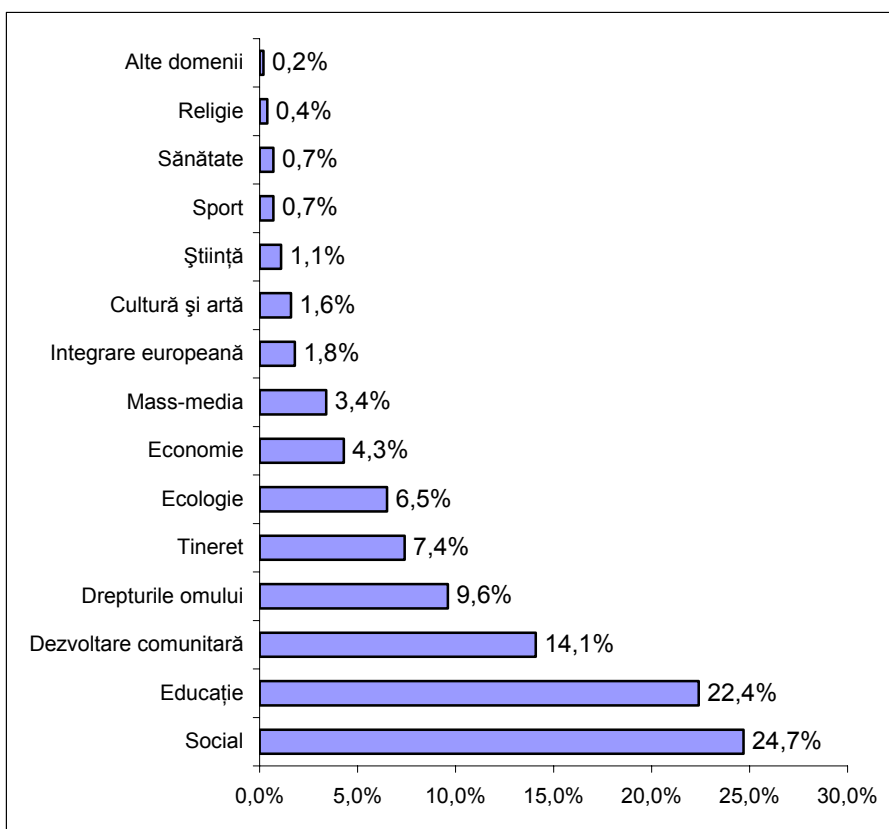
Legislația națională permite înregistrarea organizațiilor neguvernamentale sub 4 forme organizatorico-juridice. Majoritatea ONG-urilor sunt constituite ca organizații obștești (92,6%), ca instituții (4,3%), mișcări obștești (2%), fundații (sub 1%).

6.2 Domenii și beneficiari

Studii speciale asupra funcționării ONG-urilor din municipiul Chișinău, nu au fost efectuate. Cercetările realizate de Centrul Național de Asistență și Informare a ONG-urilor din Moldova CONTACT, prezintă rezultate relevante și pentru municipiul Chișinău.

Conform datelor studiilor realizate principalele domenii de activitate a ONG-urilor sunt social 24,7%, educația, învățământul, cercetarea 22,4%, dezvoltarea comunitară 14,1%, drepturile omului 9,6%, tineret 7,4%.

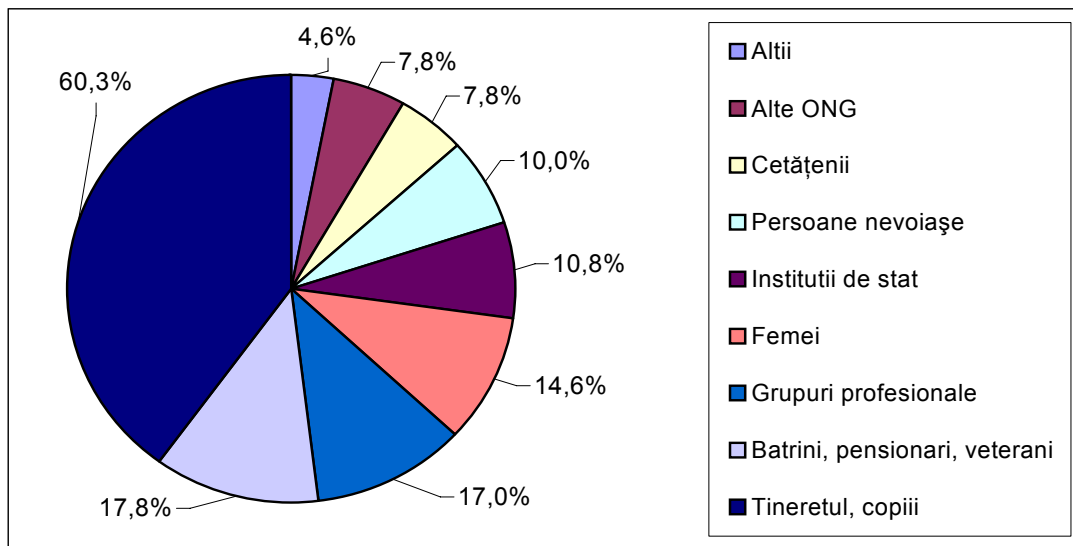
Figura 6-1 Domenii principale de activitate a ONG

Sursa: Studiu realizat de Centrul Contact, 2006

Categoriile de beneficiari ai activității ONG-lor sunt multiple. ONG-le își orientează activitatea lor în special spre tineri și copii, cetățenii din grupurile sociale defavorizate, femei, autorități publice și membrii altor ONG-ri.

Figura 6-2 Beneficiarii ONG-lor

Sursa: Studiu realizat de Centrul Contact, 2006

Rezultatele studiilor demonstrează că autoritățile publice sunt dispuse să conlucreze cu ONG-urile în soluționarea problemelor comunității, dar deocamdată încrederea în potențialul ONG-lor este mică. La nivel municipal structurile societății civile sunt puțin implicate în gestionarea treburilor publice. Conlucrarea ONG - autorități este majoritatea organizațiilor neguvernamentale, circa 79,6 declară că au stabilite relații de colaborare cu administrația publică locală. Calitatea acestor relații lasă deocamdată de dorit. Conform rezultatelor sondajelor peste 54% din ONG-le naționale se declară nemulțămite de conlucrarea cu instituțiile și organizațiile de stat. Motivele sunt lipsa unei comunicări eficiente, cunoașterea insuficientă de către APL a activității ONG-lor, antrenarea slabă a ONG-lor în procesul de luare a deciziilor, mecanisme birocratice și necesitatea perfectării unor acorduri, protocoale, contracte de colaborare. Administrația publică locală nu cunoaște potențialul și posibilitățile ONG-lor de soluționare a unor probleme sau prestare a unor servicii și nici nu manifestă un interes deosebit pentru activitatea, rolul și locul ONG-lor în cadrul municipiului.

6.3 Analiza SWOT

Puncte tari	Puncte slabe
Potențial și posibilități mari ale sectorului asociativ Număr mare de ONG-ri active	Neîncredere în colaborarea cu sectorul asociativ Neimplicarea ONG-lor în gestionarea treburilor publice
Oportunități	Riscuri
Perfecționarea legislației în vigoare privind activitatea sectorului neguvernamental Legiferarea parteneriatelor public-privat Extinderea posibilităților de accesare a resurselor financiare pentru implementarea diferitor proiecte	Îndepărtarea societății civile de procesul de luare a deciziilor Lipsa voinței de colaborare cu sectorul neguvernamental

